ОСНОВНЫЕ ВЫВОДЫ:

При определении мировоззренческих убеждений Ильи Чкония большое значение имеют литературные и публицистические статьи писателя, его рецензии и исследования, которые гармонично связаны с его художественными произведениями.

И. Чкония как поэт является верным преемником творческого кредо шестидесятников. Художественные произведения писателя созданы на основе грузинских литературных традиций.

С точки зрения художественного мастерства И. Чкония является традиционалистом. Поиски реформаторских и новаторских форм за редким исключением в его творчестве не отмечаются. Одним из основных особенностей стиля писателя является лаконичность, постановка проблемы без лишней риторики с помощью удачной детализации. Спецификой художественной прозы И. Чкония представляется также ярко выраженный лиризм.

На формирование литерату[illegible] И. Чкония большое влияние [illegible]ического искусства Ильи и А[illegible]кромным мастером «орнаме[illegible] но динамичны и правдив[illegible]

ОСН... ТАЦИОННОЙ РАБОТЫ ... БЛИКАЦИЯХ:

1. Ил... № 11-12.
2. Ил... аиси, 19.., № 7-8.
3. Из ... ия. «С... кторио мацнэ», Б...
4. На... Ильи Чкония. «Литерат...
5. Во... льи Чкония. Республи... ии Грузии и факульт...

899.962-1(09) -1692-
ღ-403
-1692-

899.962-1(09)
ღ-403

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია
შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი

ხელნაწერის უფლებით

ლუკა გრიგოლის ძე დვალიშვილი

ილია ჭყონიას ცხოვრება და შემოქმედება

10.01.01 – ქართული ლიტერატურა

ა ვ ტ ო რ ე ფ ე რ ა ტ ი

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად

თბილისი
1999

ნაშრომი შესრულებულია აკაკი წერეთლის სახელობის ქუთაისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული ლიტერატურის ისტორიის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:
ავთანდილ ნიკოლეიშვილი – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ექსპერტი: როსტომ ჩხეიძე – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ოფიციალური ოპონენტები:

1. სოსო სიგუა – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
2. მარინე თავამაიშვილი – ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი

წამყვანი ორგანიზაცია:
თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალი

დისერტაციის დაცვა შედგება 1999 წლის 12 მაისს 12⁰⁰ საათზე შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის სადისერტაციო საბჭოს (P 10.01 CN 3) სხდომაზე.

მისამართი: 380008, თბილისი, კოსტავას 5.

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში

ავტორეფერატი დაიგზავნა 1999 წლის 8 აპრილს

სადისერტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი: [signature] /ა. არაბული/

– 1692 –

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

<u>თემის აქტუალობა</u>: აკაკი წერეთელი 1913 წელს წერდა: „ილია ჭყონიას მსგავსი მწერალი იყო საფრანგეთში გიუ დე მოპასანი. ეს ორი სხვადასხვა ერის მწერალი ძალიან ჰგავდნენ ერთმანეთს, მაგრამ მოპასანი ფრანგი იყო და მიტომ საქვეყნოდ გაითქვა სახელი და ეს ჭყონია კი ქართველია და ვინ მიაქცევს ყურადღებას“.

ილია ჭყონიას ქართული ლიტერატურის ისტორიაში მოკრძალებული ადგილი უჭირავს. მიუხედავად მწერლის საინტერესო საზოგადოებრივი და შემოქმედებითი საქმიანობისა, მისი სახელი დღეს ნაკლებადაა ცნობილი ქართველი მკითხველისათვის. მწერლის შემოქმედება ხასიათდება თემატური მრავალფეროვნებით. მის ნაწერებში მე-19 საუკუნის მიწურულისა და მე-20 საუკუნის დასაწყისის თითქმის ყველა უმნიშვნელოვანესი პრობლემა აისახა. ი. ჭყონიას პოეტური, პუბლიცისტური და ბელეტრისტული მემკვიდრეობა შეიცავს მნიშვნელოვან ცნობებს ბობოქარი ეპოქის ლიტერატურული პროცესებისა და სხვა ცნობილი ისტორიული მოვლენების შესახებ. მათში დაცული მდიდარი ფაქტობრივი მასალა საშუალებას იძლევა ახლებურად იქნეს გააზრებული ბევრი პრობლემატური საკითხი. ი. ჭყონია უაღრესად ეროვნული შემოქმედია. მისი მხატვრული ნააზრევი ქართულ კლასიკურ ლიტერატურულ ტრადიციებს ეფუძნება. ეს ნათლად ჩანს როგორც მწერლის შემოქმედებითი თემატიკით, ისე იმ ლიტერატურული პარალელებით, რომლებიც შეიძლება ზუსტადაც კი გავავლოთ მის ნაწერებსა და წინამორბედ მწერალთა, უპირველეს ყოვლისა, „თერგდალეულთა“ შემოქმედებითს მემკვიდრეობას შორის.

<u>პრობლემის შესწავლის დონე</u>. ი. ჭყონიას შემოქმედების შესახებ არ არსებობს მონოგრაფიული გამოკვლევა. მისი პოეტური, პროზაული თუ საზოგადოებრივი მოღვაწეობის შემფასებელი წერილები გაბნეულია სხვადასხვა წიგნსა და პერიოდულ გამოცემაში. მათგან განსაკუთრებით საყურადღებოა აკაკი წერეთლის, იოსებ გრიშაშვილისა და ლევან ასათიანის სტატიები.

ი. ჭყონიას შემოქმედების განხილვა მე-19 საუკუნის მეორე ნახევრისა და მე-20 საუკუნის დასაწყისის ქართული ლიტერატურის ერთიან კონტექსტში საშუალებას იძლევა უფრო გაღრმავდეს ამ პერიოდის ლიტერატურული პროცესების შესწავლის დონე.

<u>კვლევის მიზანი და ამოცანაა</u> წარმოაჩინოს ილია ჭყონი-